

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Aesthesis in anatomy. Materiality and elegance in the Eighteenth-Century Leiden Anatomical Collections

Hendriksen, M.M.A.

Citation

Hendriksen, M. M. A. (2012, December 18). *Aesthesis in anatomy. Materiality and elegance in the Eighteenth-Century Leiden Anatomical Collections*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20301>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20301>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20301> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Hendriksen, Marieke Maria Anna

Title: Aesthesis in anatomy. Materiality and elegance in the Eighteenth-Century Leiden Anatomical Collections

Issue Date: 2012-12-18

Stellingen

1. De achttiende-eeuwse Leidse anatomische preparaten zijn onderdeel en representanten van een manier van kennen en kennisverwerving die het best kan worden aangeduid met de term *aesthesis*. Deze *aesthesis* kenmerkt zich door het verwerven van kennis door zintuiglijke waarnemingen en praktische experimenten, onlosmakelijk gecombineerd met een zoektocht naar schoonheid en perfectie.
2. Het bestuderen van de materialiteit van historische anatomische preparaten is essentieel om de epistemische cultuur waarvan zij het resultaat zijn te begrijpen.
3. Objecten praten niet, maar lenen zich, net als andere bronnen, wel voor analyse.
4. Historische anatomische preparaten die geen functie in het medisch onderwijs in en de uitoefening van de hedendaagse geneeskunde hebben, zouden moeten worden behandeld als wat zij feitelijk zijn: academisch en cultureel erfgoed. Om die reden zouden zij ook vrij toegankelijk moeten zijn voor publiek en onderzoekers, net als ander materieel erfgoed.
5. De mengeling van afkeer en fascinatie die sommige beschouwers van menselijke anatomische preparaten voelen, is de ultieme verschijningsvorm van het door Freud beschreven fenomeen ‘das Unheimliche’ of ‘the uncanny’: het gevoel met iets geconfronteerd te worden dat bekend en vervreemdend tegelijk is.
6. De wetenschapsgeschiedenis – zeker ook de geschiedenis van de geesteswetenschappen – is in Nederland een ondergewaardeerde discipline. Iedere universitaire student zou vroeg in de bacheloropleiding in ieder geval één cursus moeten volgen over de geschiedenis en wijsbegeerte van de gekozen discipline.
7. Medici die beweren dat de geschiedenis van de geneeskunde alleen door medici kan worden geschreven zijn net zo abuis als kunstenaars die beweren dat kunstgeschiedenis alleen door professionele kunstenaars kan worden geschreven.
8. De toekomst van de wetenschapsgeschiedenis ligt buiten de klassieke Noord-Europese kenniscentra.
9. Het schrijven van een proefschrift, in ieder geval in de geesteswetenschappen, is niet zozeer wetenschap, *scientia*, als wel een combinatie van *philosophia* en *arte*, de praktische vaardigheid om een filosofisch betoog begrijpelijk en eloquent uiteen te zetten. Zo bezien is de term ‘geesteswetenschappen’ volkomen misplaatst en de titel *Philosophiae Doctor* volkomen terecht.
10. Als de Nederlandse universiteiten daadwerkelijk het aandeel vrouwelijke hoogleraren willen vergroten, zijn gemengde aanstellingscommissies noodzakelijk en (tijdelijke) quota wenselijk.